

**UCHWAŁA NR VIII/39/2019
RADY GMINY POLSKA CEREKIEW**

z dnia 20 maja 2019 r.

**w sprawie Gminnego Programu
Przeciwdziałaniu Przemocy w Rodzinie
i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2019-2021
w Gminie Polska Cerekiew.**

Na podstawie art. 6 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U z 2015r. poz.1390) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) Rada Gminy Polska Cerekiew uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Polska Cerekiew na lata 2019-2021 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Polska Cerekiew .

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Jerzy Kołeczko

**Gminny Program Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie
na lata 2019-2021**

I. Wstęp

1. Przemoc w rodzinie to zamierzone, wykorzystujące przewagę sił, działanie przeciw członkowi rodziny, naruszające prawa i dobra osobiste, powodujące cierpienie i szkody. Działanie to naraża osoby dotknięte przemocą na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narusza godność, nietykalność cielesną, wolność w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienie i krzywdy moralne. Podstawowym aktem prawnym, regulującym zadania w zakresie przeciwdziałania pomocy w rodzinie oraz zasady postępowania wobec osób dotkniętych przemocą w rodzinie jest ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015r. poz. 1390). Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie to dokument, którego zadaniem jest wprowadzenie w życie działań mających na celu udzielanie pomocy ofiarom przemocy rodzinnej, a także podejmowanie odpowiednich działań wobec sprawców przemocy oraz zwrócenie uwagi społeczności lokalnej na zjawisko przemocy w rodzinie. Program wyznacza również główne kierunki działania Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w celu skutecznego reagowania na to zjawisko. Jest zgodny z Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Polskiej Cerekwi na lata 2016-2020 przyjętą przez Radę Gminy w Polskiej Cerekwi Uchwałą nr XXII/114/2016 z dnia 29.12.2016r. Potrzeba opracowania takiego dokumentu dla Gminy Polska Cerekiew wynika nie tylko z przesłanek formalnych (ustawa o pomocy społecznej oraz ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie, które nakładają na Gminę obowiązek opracowania i realizowania Programu), ale również z odczuwalnych, negatywnych zjawisk społecznych na terenie Gminy. Przemoc domowa rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe, może być skutkiem, jak i przyczyną dysfunkcji w rodzinie. Zjawisko przemocy nie jest jednoznaczne. Wyróżniamy kilka rodzajów przemocy: fizyczna, psychiczna, seksualna, ekonomiczna, zaniedbanie. Ofiarami przemocy są na ogół kobiety i dzieci, rzadko mężczyźni. Ofiara jest zazwyczaj słabsza, a sprawca silniejszy. Zgodnie z art. 207 § 1 Kodeksu Karnego, przemoc w rodzinie jest przestępstwem. Program skierowany jest do:

- 1) ofiar przemocy w rodzinie, w tym dzieci, współmałżonków lub partnerów, osób starszych, niepełnosprawnych
- 2) sprawców przemocy w rodzinie,
- 3) świadków przemocy w rodzinie.

2. **Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:** Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2018r. poz. 1390). ·Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018r. Nr 1508 z późn. zm.) ·Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018, poz. 2137 z późn. zm.) ·Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.2018 poz.998 z późn. zm.), ·Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. 2018 poz. 1030 z późn. zm.)**Program jest skorelowany z następującymi Programami**·Krajowym Programem Przeciwdziałania Przemocy ·Gminną Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych w Polskiej Cerekwi. ·Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. ·Gminnym Programem Przeciwdziałania Narkomanii. ·Gminnym Programem Wspierania Rodziny

3. Pojęcie przemocy w rodzinie - informacje ogólne Przemoc w rodzinie – to jednorazowe lub powtarzające się umyślne działanie na szkodę bliskiego lub zaniechanie działań koniecznych do ochrony zdrowia i życia osób najbliższych. Działania te naruszają prawa i dobra osobiste członków rodziny oraz innych osób wspólnie zamieszkujących lub wspólnie gospodarujących. Przemoc w rodzinie naraża osoby bliskie na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, narusza ich godność osobistą, nietykalność cielesną, wolność i swobodę, w tym także osobiste normy związane z życiem seksualnym. Przemoc w rodzinie może przybierać różne formy: a.przemoc fizyczna – to wszelkie działania polegające na użyciu siły i prowadzące do naruszenia nietykalności cielesnej, nieprzypadkowych urazów, zranień, stłuczeń, złamań czy zasinień, b.przemoc psychiczna – to umyślne działania powodujące obniżenie możliwości prawidłowego rozwoju i funkcjonowania, w tym zachwianie pozytywnego obrazu własnej osoby, obniżenie poczucia własnej wartości, pojawienie się stanów lękowych i nerwicowych, c.przemoc seksualna – polega na wymuszaniu niechcianych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy, d.przemoc ekonomiczna - to działania prowadzące do całkowitego finansowego uzależnienia ofiary od sprawcy, e.zaniedbanie – to ciągle niezaspokajanie podstawowych potrzeb fizycznych i/lub emocjonalnych.

4. Konsekwencje stosowania przemocy Doświadczanie przemocy domowej odbija się negatywnie na wszystkich uczestnikach rodzinnego dramatu, zarówno dorosłych jak i dzieciach. U osób poddawanych długotrwałej przemocy występują poważne problemy emocjonalne. Do najczęściej spotykanych objawów, które są skutkiem przemocy zaliczamy: obrażenia ciała, wzrost częstości zachorowań spowodowanych długotrwałym stresem (bóle głowy, żołądka), przygnębienie, depresja, niepewność, kompleks niższości, zmienność decyzji, poczucie zagrożenia, problemy ze snem, zaburzenia odżywiania, spożywa nie środków psychoaktywnych, popadanie w nałogi, myśli i próby samobójcze. Osoby, które doświadczyły przemocy w dzieciństwie, mogą mieć poważne trudności w relacjach z innymi. Nierzadko zdarza się , że odtwarzają w dorosłym życiu relacje, których doświadczyły na sobie – zawierając związki, w których będą funkcjonowały w roli ofiary lub sprawcy. Przemoc domowa odbiera poczucie bezpieczeństwa, a niezwalczana przybiera na sile, utrwała się i eskaluje niosąc negatywne konsekwencje dla uwikłanych w nią rodzin i dla całego społeczeństwa. Niezbędne jest zatem podejmowanie planowych działań mających na celu zapobieganie i zwalczanie przemocy w rodzinie, działań wpisanych w tworzenie i rozwijanie systemu przeciwdziałania przemocy, którego zasadniczymi elementami są specjalistyczne instytucje i specjaliści niosący pomoc osobom dotkniętym przemocą domową.

II. Diagnoza zjawiska przemocy w gminie Polska Cerekiew Istotnym elementem Programu jest koordynacja działań podejmowanych przez Gminę na rzecz osób doświadczających przemocy oraz sprawców przemocy. Podejmowane dotychczas działania potwierdzają ich skuteczność zarówno w sferze udzielania profesjonalnej pomocy jak również w sferze działań prewencyjnych. Podstawę programu stanowi podejście interdyscyplinarne, zgodnie z którym wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie powinny być planowane i wdrażane przez specjalistów z różnych dziedzin, będących przedstawicielami różnych instytucji i organizacji. Trudno ocenić skalę przemocy w rodzinie, najlepiej obrazują ją statystyki opracowane na podstawie danych pomocy społecznej, policji, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Zespołu Interdyscyplinarnego zebrane w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Tabela 1. Liczba rodzin korzystających z pomocy finansowej Ośrodka Pomocy Społecznej w Polskiej Cerekwi

Lata	2015	2016	2017	2018
Ogółem liczba rodzin	106	99	108	162
W tym rodziny dotknięte przemocą w rodzinie	1	1	2	2
Ilość osób w rodzinie	5	5	12	9

Źródło: *Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Polskiej Cerekwi.* Tabela 2. Przemoc w rodzinie dane (w skali powiatu) Komendy Powiatowej Policji w Kędzierzynie-Koźlu.

Lata	2015	2016	2017	2018
------	------	------	------	------

Liczba ofiar przemocy domowej ogółem:	172	173	118	115
w tym: kobiet	137	123	102	98
w tym: mężczyźni	11	19	8	7
Nieletni	24	31	8	10

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Kędzierzynie-Koźlu. Wynika z tabeli najbardziej pokrzywdzone przemocą w rodzinie są kobiety a następnie dzieci. Skalę problemu przemocy w rodzinie najlepiej obrazują statystyki, opracowane na podstawie danych zebranych w ramach procedury „Niebieskie Karty”. Tabela 3. Liczba Niebieskich Kart sporządzonych przez poszczególne instytucje

Instytucja wszczynająca procedurę „Niebieskie Karty”	Niebieskie Karty 2015	Niebieskie Karty 2016	Niebieskie Karty 2017	Niebieskie Karty 2018
Pomoc społeczna	4	-	-	4
Policja	6	4	6	4
Ochrona zdrowia	-	-	1	1
Oświata	1	-	-	-
Ogółem	11	4	7	9
Ogółem rodzin	11	4	7	9

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Przedstawione powyżej zestawienia pokazują, iż w 2017 roku procedura została głównie wszczęta przez przedstawicieli policji oraz przedstawicieli jednostek organizacyjnych pomocy społecznej w Polskiej Cerekwi. Tabela 4. Realizacja procedury „Niebieskie Karty”

	Procedura Niebieskiej Karty 2018
Liczba zawiadomień złożonych do prokuratury o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 § 1 kk	1
Liczba zawiadomień złożonych do sądu rodzinnego z powodu zaniedbań opiekuńczo - wychowawczych	2
Liczba wniosków złożonych do GKRPA o skierowanie na leczenie odwykowe	2
Liczba osób skierowanych do udziału w Programie Korekcyjno - Edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie	3
Powołanie grup roboczych	5

Źródło: Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie. Podkreślić należy, że z doświadczenia osób i organizacji zajmujących się przemocą domową wynika, iż statystyki nie oddają powagi problemu. Najczęściej ofiarami przemocy w rodzinie są dzieci, które z reguły nie potrafią same poprosić o pomoc. Również przepisy prawa nie do końca ułatwiają właściwe i skuteczne działanie instytucji i organizacji w walce z tym zjawiskiem. Innymi ważnymi problemami Gminy Polska Cerekiew związanymi z przeciwdziałaniem przemocy domowej są:

- brak bazy lokalowej i mieszkań chronionych,
- brak możliwości izolowania sprawców przemocy,
- niezadawalająca współpraca z instytucjami zajmującymi się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, niewystarczający przepływ informacji,
- długi okres rozstrzygania spraw przez prokuratorów i sądy ,

- niska świadomość społeczna,
- funkcjonowanie stereotypów na temat przemocy. Do chwili obecnej problemami związanymi z przemocą w rodzinie zajmowali się głównie pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Polskiej Cerekwi, policjanci – dzielnicowi oraz członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Znowelizowana ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie rozszerza krąg osób zajmujących się problematyką przemocy o przedstawicieli oświaty, służby zdrowia oraz przedstawicieli organizacji pozarządowych. Ponadto nakłada na pracowników socjalnych dodatkowe zadania do wykonania poza godzinami pracy.

III. Zasady działania Programu Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą, oddziaływania na osoby stosujące przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat, przyczyn i skutków przemocy w rodzinie, oparty jest na zasadach:

1. wzajemnej współpracy i współdziałania organów administracji publicznej, organizacji pozarządowych, środowisk i osób fizycznych uprawnionych lub zobowiązanych do inicjowania i realizacji zadań związanych pośrednio lub bezpośrednio z przeciwdziałaniem występowaniu przemocy i jej negatywnym następstwom,

2. jawności działań organów administracji publicznej oraz podmiotów realizujących zadania publiczne w zakresie przeciwdziałania przemocy z poszanowaniem godności osoby,

3. szczególnej ochrony dzieci, z zachowaniem ich praw do wychowania się w rodzinie, poprzez udzielanie rodzinie szczególnego wsparcia w dążeniu do poprawy jej funkcjonowania.

IV. Cele Programu, obszary, rodzaje działań, wskaźniki oraz realizatorzy zadań Program oparty jest na wytycznych Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2019 - 2021, który wyznacza cztery priorytetowe obszary do realizacji: a. profilaktyka i edukacja społeczna, b. ochrona i pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, c. oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie, d. podnoszenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Cele programu: a. zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie, b. zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie, c. zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, d. podniesienie jakości i dostępności świadczonych usług poprzez zwiększenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie. **OBSZAR 1: PROFILAKTYKA I EDUKACJA SPOŁECZNA** **Kierunki działań:** zapobieganie występowaniu przemocy w rodzinie poprzez podnoszenie świadomości i wrażliwości mieszkańców Gminy wobec przemocy w rodzinie, podniesienie poziomu wiedzy w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie, zmiana postrzegania przez społeczeństwo problemu przemocy domowej, Adresaci: dzieci, młodzież, dorośli, rodziny, społeczność lokalna

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator lub koordynator	Termin realizacji
1.	- Rozpowszechnianie informacji o instytucjach działających na terenie Gminy Polska Cerekiew zajmujących się problematyką przemocy (upowszechnianie baz danych o placówkach udzielających wsparcia), - Systematyczne pogłębianie wiedzy na temat zjawiska przemocy poprzez	Informacje prasowe; Informacje na stronie internetowej GOPS, rozpowszechnianie na terenie gminy otrzymanych ulotek nt. przemocy Spotkania społeczności lokalnej	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, policja, GOPS, przedstawiciele policji, członkowie Z.I, członkowie	Działania ciągłe 2019-2020

	<p>edukację środowiska lokalnego</p> <p>- Rozpowszechnianie wiedzy w rodzinach z grup ryzyka na temat stosowania przemocy</p>	<p>z przedstawicielami oświaty, służby zdrowia, policji, na temat zjawiska przemocy i procedury „Niebieskie Karty”</p> <p>Udostępnianie zbiorów bibliotecznych i czasopism zgromadzonych w Ośrodku Pomocy Społecznej i GKRPA</p>	<p>GKRPA, członkowie grup roboczych, oświata, służba zdrowia, GOPS</p> <p>Pracownicy GOPS Członkowie GKRPA</p>	
2.	<p>Edukacja dzieci i młodzieży w zakresie problemu agresji, konfliktów, cyberprzemocy, sposobów radzenia sobie ze stresem</p>	<p>prowadzenie zajęć wychowawczych, wspieranie różnych form spędzania czasu wolnego sprzyjających zachowaniom nie agresywnym programy profilaktyczne</p>	<p>placówki oświatowe</p>	<p>Działania ciągłe 2019-2020</p>
3.	<p>Organizowanie lub współorganizowanie działań służących wzmocnieniu więzi w rodzinach, prowadzenie poradnictwa dla rodzin zagrożonych przemocą</p>	<p>pikniki rodzinne, festyny, zawody sportowe Kampanie profilaktyczne Pogadanki w szkołach podczas spotkań z rodzicami</p>	<p>szkoły podstawowe i gimnazjalne, GKRPA w Polskiej Cerekwi, Zespół Interdyscyplinarny, Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej, Policja</p>	<p>Działania ciągłe 2019-2020</p>

Wskaźniki: liczba rozprawionych, ulotek, plakatów w ramach kampanii profilaktycznych, liczba kampanii i programów profilaktycznych przeprowadzonych w szkołach, liczba informacji prasowych, liczba osób, które skorzystały z poradnictwa. **OBSZAR 2: OCHRONA I POMOC OSOBOM DOTKNIĘTYM PRZEMOCĄ W RODZINIE** Kierunki działań: zmniejszenie negatywnych następstw dla ofiar i świadków występowania przemocy w rodzinie, poprawa jakości systemu działań pomocowych, doskonalenie współpracy pomiędzy podmiotami działającymi na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie Adresaci: osoby dotknięte przemocą, w szczególności ofiary i świadkowie, osoby zajmujące się problemem przemocy.

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator lub koordynator	Termin realizacji
1.	<p>Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym przemocą i pozostającym w rodzinie, w dotychczasowym miejscu zamieszkania lub pobytu</p>	<p>Pomoc finansowa, zapewnienie posiłku, poradnictwo: medyczne, psychologiczne, pedagogiczne, rodzinne, prawne i socjalne, praca socjalna, interwencja kryzysowa, realizacja procedury „Niebieskie Karty”</p>	<p>GOPS, policja, służba zdrowia, sądy, prokuratura, pedagodzy szkolni, Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie, grupy robocze, GKRPA</p>	<p>Działania ciągłe 2019-2021</p>
2.	<p>Ochrona przed</p>	<p>odseparowanie</p>	<p>policja, sądy,</p>	<p>Działania</p>

	dalszym krzywdzeniem przez sprawcę	sprawcy od ofiary, zakaz kontaktowania się z osobą pokrzywdzoną kierowanie wniosków do Sądu o wgląd w sytuację dzieci w rodzinie, kierowanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa z art. 207 kk	prokuratura Zespół Interdyscyplinarny ds. Przemocy w rodzinie, Kuratorzy sądowi	ciągłe 2019-2021
3.	Udzielenie wsparcia osobom dotkniętym przemocą i zmuszonym do opuszczenia dotychczasowego miejsca zamieszkania lub pobytu	udzielanie bezpiecznego schronienia osobom dorosłym lub rodzinom dotkniętym przemocą, udzielanie bezpiecznego schronienia dzieciom -ofiaram przemocy, pomoc socjalna osobom dotkniętym przemocą, kierowanie do Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Specjalistycznego Ośrodka Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	GOPS, policja, sądy, prokuratura Zespół Interdyscyplinarny Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w K-Koźlu	Działania ciągłe 2019-2021
4.	Pomoc rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczych	Przydzielenie rodzinie asystenta rodziny, konsultacje, poradnictwo dla tych rodzin, monitorowanie sytuacji dzieci z rodzin zagrożonych kryzysem, w tym niewydolnych wychowawczo, w których występują problemy przemocy i uzależnień.	GOPS Polska Cerekiew, ZI, GKRPA, Oświata	Działania ciągłe 2019-2021

5.	Zapewnienie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art.12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	Odebranie dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie, (zgodnie z procedurą postępowania na podst. Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 r.).	Pracownicy socjalni, policja, pracownicy służby zdrowia wykonujący zawód medyczny	Działania ciągłe 2019-2021
----	--	---	---	-------------------------------

OBSZAR 3: ODDZIAŁYWANIA NA OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC W RODZINIE Kierunki działań: interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy w rodzinie, realizowanie programów korekcyjno - edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie
Adresaci: sprawcy przemocy

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator lub koordynator	Termin realizacji
1.	Oddziaływania zmierzające do zaprzestania przemocy w rodzinie, dążenie do uświadomienia sprawcy konsekwencji stosowania przemocy	Kierowanie i motywowanie przez ZI oraz grupy robocze do udziału w Programie Korekcyjno – Edukacyjnym dla Sprawców Przemocy Motywowanie sprawców przemocy do zmiany zachowań, wskazywanie pozytywnych wzorców do naśladowania, informowanie o konsekwencjach stosowania przemocy, procedura Niebieskie Karty, Kierowanie spraw do Sądu i Prokuratury, współpraca w tym zakresie z kuratorami sądowymi	PCPR, ZI, grupy robocze, policja, we współpracy z Sądem i Prokuraturą	Działania ciągłe 2019-2021

Wskaźniki: liczba sporządzonych formularzy Niebieskich Kart – A przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę, liczba zakończonych spraw w wyniku ustania przemocy w rodzinie, liczba wszczętych postępowań przez Prokuraturę na wniosek ZI, liczba osób uczestniczących w programach korekcyjno - edukacyjnych, liczba wniosków o wgląd w sytuację dzieci w rodzinach dotkniętych przemocą domową, liczba informacji przekazanych do Sądu w zakresie zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy w rodzinie.

OBSZAR 4: PODNOSZENIE KOMPETNCJI SŁUŻB

I PRZEDSTAWICIELI PODMIOTÓW REALIZUJĄCYCH DZIAŁANIA Z ZAKRESU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIEKierunki działań:wzmacnianie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, zapobieganie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinieAdresaci: przedstawiciele instytucji i służb pracujących z osobami i rodzinami zagrożonymi bądź dotkniętymi przemocą

Lp.	Zadanie	Działanie	Realizator lub koordynator	Termin realizacji
1.	Doskonalenie kadr zajmujących się problemem przemocy w rodzinie	Szkolenia, konferencje, konsultacje dla członków Zespołu Interdyscyplinarnego, grup roboczych, a także pracowników OPS, przedstawicieli służby zdrowia, policji, oświaty. Samokształcenie - korzystanie z dostępnych zbiorów bibliotecznych i czasopism zgromadzonych w GOPS oraz GKRPA	GOPS Polska Cerekiew GKRPA w Polskiej Cerekwi, GKRPA w Polskiej Cerekwi	Działania ciągle 2019-2021

Wskaźniki: liczba szkoleń, konferencji, liczba przeszkolonych osób. Przewidywane efekty realizacji programu Spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie. Udzielanie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie. Zmiana postaw społecznych wobec zjawiska przemocy w rodzinie. Usprawnienie system u pomocy rodzinom dotkniętym przemocą. Zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy. Zbudowanie systemu działań w zakresie pomocy rodzinom i osobom dotkniętym przemocą. Niwelowanie skutków zjawiska przemocy.

V. Praca Zespołu InterdyscyplinarnegoW skład zespołu wchodzi przedstawiciele: Jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, Gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, Oświaty, Ochrony zdrowia, Organizacji pozarządowych

1. Zadania służb w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych W sytuacji gdy aktem przemocy towarzyszy spożywanie alkoholu GKRPA podejmuje następujące działania: diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” Przedstawiciele GKRPA są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym. **Pomoc społeczna** Celem działań pomocy społecznej jest umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których same nie są w stanie pokonać, a także zapobieganie powstawaniu tych sytuacji. Pomoc jest udzielana między innymi w przypadku występowania przemocy w rodzinie. Bezpośrednią pomocą rodzinom i osobom potrzebującym zajmują się pracownicy socjalni zgodnie z ustaloną rejonizacją. W ramach swoich kompetencji i zadań pracownik socjalny: diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, udziela kompleksowych informacji o możliwościach uzyskania pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, formach pomocy dzieciom doznającym przemocy w rodzinie oraz o instytucjach i podmiotach świadczących tę pomoc, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, organizuje niezwłocznie dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, zapewnia osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb, schronienie w całodobowej placówce świadczącej pomoc, w tym w szczególności w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, może prowadzić rozmowy z osobami, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, na temat konsekwencji stosowania przemocy w rodzinie oraz informuje te osoby o możliwościach podjęcia leczenia lub terapii i udziale w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. Pracownicy socjalni, przedstawiciele pomocy społecznej są członkami zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownik socjalny wykonujący obowiązki służbowe wspólnie z funkcjonariuszem Policji, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym albo pielęgniarką ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. Pracownik socjalny ma obowiązek niezwłocznego powiadomienia sądu opiekuńczego o tym fakcie, nie później jednak niż w ciągu 24 godzin. **Policja** Do podstawowych zadań Policji należy między innymi ochrona życia i zdrowia ludzi. Działania chroniące ofiary przemocy domowej podejmowane przez funkcjonariusza policji zgodnie z obowiązującym prawem to: udzielanie osobie, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, niezbędnej pomocy, w tym udzielenia pierwszej pomocy, organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, podejmuje, w razie potrzeby, inne niezbędne czynności zapewniające ochronę życia, zdrowia i mienia osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie, włącznie z zastosowaniem w stosunku do osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, środków przymusu bezpośredniego i zatrzymania, przeprowadza z osobą, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, rozmowę, w szczególności o odpowiedzialności karnej za znęcanie się fizyczne lub psychiczne nad osobą najbliższą lub inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym

stosunku zależności od osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, albo nad małoletnim lub osobą nieporadną ze względu na jej stan psychiczny lub fizyczny, oraz wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, do zachowania zgodnego z prawem i zasadami współżycia społecznego. przeprowadza na miejscu zdarzenia, w przypadkach niecierpiących zwłoki, czynności procesowe w niezbędnym zakresie, w granicach koniecznych dla zabezpieczenia śladów i dowodów przestępstwa, podejmuje działania mające na celu zapobieganie zagrożeniom mogącym występować w rodzinie, w szczególności składa systematyczne wizyty sprawdzające stan bezpieczeństwa osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, w zależności od potrzeb określonych przez zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą, wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” Funkcjonariusz policji uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie funkcjonariusz policji wykonujący obowiązki służbowe wspólnie pracownikiem socjalnym, a także lekarzem lub ratownikiem medycznym albo pielęgniarką, ma prawo podjąć decyzję o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. **Służba zdrowia** Głównym zadaniem służby zdrowia jest ochrona zdrowia. Pomoc ofiarom przemocy domowej powinna oprócz udzielenia pierwszej pomocy obejmować następujące zadania: umiejętność przeprowadzenia spokojnej rozmowy umożliwiającej rozpoznanie form przemocy i częstotliwości jej występowania, poinformowanie osoby, co do których istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie o istniejących możliwościach skorzystania z pomocy, wystawienie na prośbę poszkodowanych bezpłatnego zaświadczenia lekarskiego o ustaleniu przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała powstałych wskutek użycia siły fizycznej, poinformowanie o miejscach i warunkach wystawienia obdukcji, powiadomienie organów ścigania w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa stwierdzonego podczas badania lekarskiego (podejrzenia wykorzystywania seksualnego, ciężkie obrażenia ciała) Przedstawiciel ochrony zdrowia uczestniczy w spotkaniach zespołu interdyscyplinarnego lub grup roboczych współpracujących z zespołem interdyscyplinarnym, jak również zobowiązany jest do wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 13.09.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”. W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie przedstawiciel ochrony zdrowia (lekarz, ratownik medyczny lub pielęgniarka) wspólnie z funkcjonariuszem Policji i pracownikiem socjalnym uczestniczy w podjęciu decyzji o odebraniu dziecka z rodziny i umieszczeniu go u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub w całodobowej placówce opiekuńczo – wychowawczej. **Oświata** Ustawa o systemie oświaty zobowiązuje szkoły do wspomagania wychowawczej roli rodziny oraz zapewnienia opieki uczniom pozostającym w trudnej sytuacji życiowej. Rola szkoły w systemie ochrony dziecka jest znacząca. Nauczyciele mają możliwość regularnego obserwowania funkcjonowania dziecka oraz zmian w jego zachowaniu. Pedagog i psycholog szkolny ma możliwość zdiagnozowania sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka. W przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który nie ukończył 18 roku życia jest ofiarą przemocy lub przestępstwa powinien podjąć następujące kroki: przeprowadza rozmowę z osobą doznającą przemocy, w warunkach gwarantujących jej bezpieczeństwo, swobodę wypowiedzi i poszanowania godności, diagnozuje sytuację i potrzeby osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, udziela kompleksowych informacji o możliwościach udzielenia pomocy, w szczególności psychologicznej, prawnej, socjalnej i pedagogicznej, oraz wsparcia, w tym o instytucjach i podmiotach świadczących specjalistyczną pomoc na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, możliwościach podjęcia dalszych działań mających na celu poprawę sytuacji osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, organizuje niezwłoczny dostęp do pomocy medycznej, jeżeli wymaga tego stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, udziela kompleksowych informacji rodzicowi, opiekunowi prawnemu, faktycznemu lub osobie najbliższej o możliwościach pomocy psychologicznej, prawnej, socjalnej, i pedagogicznej oraz wsparcia rodzinie, w tym o formach pomocy dzieciom świadczonych przez instytucje i podmioty w zakresie specjalistycznej pomocy na rzecz osób dotkniętych przemocą w rodzinie, wszczyna procedurę „Niebieskie Karty” zgodnie z rozporządzeniem Rady Ministrów

z dnia

13.09.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” Zespół interdyscyplinarny i grupy robocze Gmina podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w ramach pracy zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Zadaniem zespołu jest integrowanie i koordynowanie działań jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia, organizacji pozarządowych oraz specjalistów w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w szczególności poprzez: diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą w rodzinie mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku, inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą w rodzinie, rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym, inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc w rodzinie. **Do zadań grupy roboczej należy, w szczególności:** opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy, dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań. **W ramach zespołu interdyscyplinarnego realizowane mogą być także:** Tworzenie lokalnych zintegrowanych programów i kampanii profilaktycznych m. in. z zakresu przemocy domowej, problemów uzależnień, trudności wychowawczych. Inicjowanie badań, diagnoz w tym wspólnego diagnozowania osób indywidualnych i środowiska, którego problem dotyczy oraz ekspertyz wspierających prace Zespołu interdyscyplinarnego w danym obszarze.

FINANSOWANIE Finansowanie zadań Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie pokrywane będą ze środków Ośrodka Pomocy Społecznej.

MONITOROWANIE Realizację zadań wynikających z programu koordynuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Polskiej Cerekwi. Monitorowanie i ocena przydatności odbywać się będą poprzez przedstawianie przez Wójta Gminy Polska Cerekiew, Radzie Gminy w Polskiej Cerekwi sprawozdań z realizacji Programu, sporządzanych na podstawie informacji zebranych od podmiotów uczestniczących w realizacji zadań.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE Realizację zadań wynikających z Programu koordynuje Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Polskiej Cerekwi we współpracy z Pełnomocnikiem Wójta ds. Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Realizacja programu jest działaniem długofalowym, wymagającym stałego monitorowania i zaangażowania wszystkich realizatorów, ma także wieloletnią perspektywę i powinna przyczynić się do poprawy stanu bezpieczeństwa życia codziennego. Bieżący nadzór nad realizacją programu sprawuje Wójt Gminy oraz podejmuje niezbędne działania zmierzające do osiągnięcia celów wyznaczonych w programie.